

**Tips oss!**

Støtter din revisjonsvirksomhet et godt formål – innen idrett, kultur eller veldedighet – eller har virksomheten eller en ansatt gjort noe annet som er verdt en notis i Revisjon og Regnskap? Send et par ord og gjerne et bilde til redaktør Alf Asklund (aa@revisorforeningen.no).



## Revisorer støtter kultur, idrett og veldedig arbeid

**KPMG støtter Raftostiftelsen**

KPMG har et pågående pro-bono prosjekt som startet i begynnelsen av 2022. Sammen med Raftostiftelsen har selskapet utviklet og holder nå et pilotkurs for studenter på NHH innen menneskerettigheter i næringslivet. Kurset gir studentene teoretisk og praktisk innsikt i gjennomføring av aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og OECD sine retningslinjer. Kurset gjennomføres dette høstsemesteret med 15 engasjerte studenter. Ettersom det er et pilotkurs, deltar studentene på frivillig basis. Målet er å integrere kurset i studieløpet ved NHH, ettersom det er behov for mer undervisning om næringslivets rolle i å ivareta menneskerettigheter.



Dragana Kulovic som er Senior Associate, ansvarlige leverandørkjeder og Forensic services i KPMG, har vært med å utvikle kursinnhold og undervise studentene. – Det har vært veldig givende, særlig som tidligere NHH student selv, sier Dragana.

**Om stiftelsen**

Raftostiftelsen arbeider for å fremme menneskerettigheter gjennom å tildele Raftoprisen, å styrke menneskerettighetsforvareres arbeid, ansvarliggjøre myndigheter og næringsliv og å undervise i demokrati og menneskerettigheter.

**Krigen i Ukraina – viktig å vite for deg som revisor**

Nedenfor finnes oppdatert informasjon og råd om hva du som revisor bør foreta deg som følge av krigen i Ukraina.

[Regjeringen har opprettet en infoside på nett](#) med informasjon om sanksjonene: Sanksjoner som svar på Russlands militære aggresjon mot Ukraina.

Økokrim har utarbeidet en indikatorliste for omgåelse av sanksjoner og utenlandsk eierskap i norsk eiendom.

Oppdatering fra [Økokrim om sanksjonsregelverket og hvitvaskingsloven](#), [Finanstilsynet og EU-kommisjonen](#) – veiledning om sanksjonene mot Russland. [Sanksjonsforskriften Ukraina](#).

[Les mer på revisorforeningen.no](#)

**Bli Norges mest fornøyde forsikringskunde**

Revisorforeningens samarbeidspartner Jbf er det beste forsikringsselskapet i privatmarkedet, ifølge en fersk måling fra EPSI Norge. Selskapet gjennomfører årlig kundeundersøkelser for å sjekke hvor godt kundene opplever at deres forsikringsselskap leverer på deres forventninger til service, priser og ikke minst skadeoppgjør. Jbf har ifølge kundene meget konkurranse-dyktige betingelser og vurderes jevnt over som enkle å ha med å gjøre.

Som medlem i Revisorforeningen har du mulighet til å bli en del av kundegruppen til Jbf bank og forsikring. Les mer på Min side på [revisorforeningen.no](#)

**Sterk vekst i revisjonsbransjen**

Etterspørselen øker sterkt for Revisjonsselskapene sine tjenester. Fra 2020 til 2021 økte omsetningen med hele 8,2 prosent. Bransjen omsetter nå for 16,6 milliarder kroner.

Les mer på [revisorforeningen.no](#)

**Oppdatert veileder til hvitvaskingsloven**

Finanstilsynet har publisert en oppdatert veileder til hvitvaskingsloven. Veilederen gir uttrykk for Finanstilsynets tolkning og forvaltningspraksis knyttet til hvitvaskingsregelverket og gjelder for alle rapporteringspliktige under Finanstilsynets tilsyn.

Les mer på [finansstilsynet.no](#)



## Revisorforeningen mener

### Støtter en midlertidig strømstøtteordning, men fristene er for korte

Revisorforeningen har avgitt hørings svar til strømstøtteforskriften og ser behovet for at det innføres en midlertidig ordning for energitilskudd til næringslivet. Det er gode forslag i høringen, men vi understreker at tidsfristene er for korte for at ordningen skal fungere godt. Vi foreslår at søknadsfristen settes til 1. februar 2023.

[Les mer](#)

### Anbefaler delt statlig og privat finansiering av RegnskapsStiftelsen

Revisorforeningen ønsker fortsatt standardsetting i regi av Norsk RegnskapsStiftelse, og anbefaler en delt statlig og privat finansiering av virksomheten.

Les mer på [revisorforeningen.no](https://revisorforeningen.no)

### Positive signaler i bærekraftig eierskapsmelding

Regjeringen stiller klare krav til de statlig eide selskapenes rapportering av bærekraft i den nye eierskapsmeldingen «Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper». Det er en vesentlig forbedring fra tidligere eierskapsmeldinger.

– Dette er veldig positive signaler fra Regjeringen, sier adm. direktør Karen Kvalevåg i Revisorforeningen. Skal selskapene bli grønnere, er det helt avgjørende at staten som eier tar en mer aktiv rolle og stiller krav.

Les mer på [revisorforeningen.no](https://revisorforeningen.no)

### Lov om bærekraftig finans vil tre i kraft i 2023

Finansdepartementet forventer at lov om bærekraftig finans som gjennomfører taksonomiforordningen i norsk rett, først vil kunne tre i kraft i 2023, og ikke i 2022, som tidligere antatt.

### Hva det innebærer å deponere revisorgodkjenningen/revisortittelen

Du kan deponere revisorgodkjenningen hvis du ikke har oppdragsansvar. Deponering betyr at du frivillig sier fra deg revisorgodkjenningen, og at du senere kan aktivere godkjenningen med en forenklet søknadsbehandling i Finanstilsynet. Normal behandlingstid for søknader om godkjenning er 30 dager, ifølge [finansstilsynet.no](https://finansstilsynet.no).

Med deponert godkjenning kan du ikke bruke revisortittelen. Du behøver ikke å oppfylle kravene til etterutdanning, men før du kan søke om å få aktivert godkjenningen, må du ha

etterutdanningen på plass igjen. Du må dokumentere at du har 120 timer relevant etterutdanning i løpet av de tre foregående eller i løpet av det inneværende og de to foregående årene.

Du kan fortsette som fullverdig medlem av Revisorforeningen selv om du har deponert godkjenningen.

## LUNCH



## Medlemsfordeler

Som medlem i Revisorforeningen har du og ditt firma tilgang til en rekke fordeler.

### Medlemsfordeler for deg personlig

- [Danske bank](#) – gunstige vilkår
- [Jbf Bank og forsikring](#)
- [BMW Group Norway](#) – rabatt bilkjøp/leasing
- Helseforsikring – [Storebrand](#)
- [Faglig informasjon – nettsiden, nyhetsbrev, veiledninger mv.](#)
- [Veiledningstjenesten](#) – alle fagområder på nett, svar innen 1–2 arbeidsdager
- [Revisjon og Regnskap](#)
- [Brilleland](#) – gunstige rabatter
- [Akademika.no](#) – opptil 15 % rabatt
- Rabatt på kurs
- [ReKomp kursabonnement](#)

### Medlemsfordeler for firmaet

- [Danske Bank](#) – gunstige vilkår
- Tjenestepensjon – [Storebrand](#)
- Kollektiv ansvarsforsikring – [Tryg \(Profesjonsansvarsforsikring\)](#)
- [Kontakt Howden](#) for tilbud
- Helseforsikring – [Storebrand](#)
- [BMW Group Norway](#) – rabatt bilkjøp/leasing
- Digitale verktøy – [24SevenOffice](#), [Simplex](#), [Bisnode SmartCheck](#), [Purehelp Pro](#), [Styreplan for Revisor](#), [Proff Forvalt](#)
- Telefoni og bredbånd – [Telenor](#) og [Phonero](#)
- Nettside/sosiale medier – bransjeløsning fra [Idium](#)
- [ReKomp kursabonnement](#)

### Drift av virksomhet

- [Etablering og drift](#) av virksomhet
- [Godkjenning/autorisasjon](#)
- Tilsyn og kontroll
- [Profilering](#) av egen virksomhet
- Revisor i [profesjonelle vanskeligheter](#)



## Krav for å beholde revisortittelen

Revisorer som ikke har revisorregisternummer, må søke Finanstilsynet om dette før 31.12.2023 for å beholde revisorgodkjenningen. Du må uansett ha revisorregisternummer før du kan signere revisjonsberetninger eller revisorbekreftelser.

Du som skal søke om revisorregisternummer, finner nyttig informasjon på Finanstilsynets nettsider om [hva som skal til for å få revisorregisternummer](#).

Er du usikker på om du er revisor med eller uten revisorregisternummer? Det finner du ut om du søker på navnet ditt i [Finanstilsynets virksomhetsregister](#).

Søknaden sendes Finanstilsynet via Altinn-skjemaet KRT-1019. I skjemaet må følgende dokumenteres:

- 120 etterutdanningstimer (kronologisk oppstilling og deltakerbekreftelser)
  - Unntak: revisorer som har avlagt siste nødvendige eksamen i revisorutdanningen innen de siste fem kalenderårene trenger ikke å sende inn dokumentasjon av etterutdanningstimer på søketidspunktet, men Finanstilsynet forutsetter at etterutdanningskravet oppfylles innen utgangen av inneværende år.
- Skikkethet (politiattest, egen-erklæring og skattemelding/siste skattefastsetting)

Les mer på [revisorforeningen.no](#)

## AS Revision inngikk samarbeidsavtale med GP-Gruppen/GP Huset

Det er inngått en avtale som medfører at AS Revision blir en samarbeidspartner til GP-Gruppen / GP Huset. Avtalen innebærer at AS Revision satser på å tilby revisjons- og konsulenttjenester i Halden-området.



Daglig leder Jon Inge Solberg i AS Revision (tv) og administrerende direktør Øystein Falch i GP-Gruppen signerte avtale.

GP-Gruppen AS, som står bak konseptet «GP Huset», er heleier / deleier i selskapene GP Nett AS, GP Digital AS, GP Økonomi AS og GP Marked AS. Totalt har GP-Gruppen over 50 medarbeidere og omsetter i 2022 for over 90 millioner kroner. Virksomheten skjer med utgangspunkt i GP Huset som er etablert både i Halden (Os Allé 13) og på Inspiria i Sarpsborg. GP Huset er en «one stop-shop» for næringslivet.



### Profesjonsansvarsforsikringen

Profesjonsansvarsforsikringen er for medlemmer som driver med revisjon, regnskap og tilknyttet økonomisk rådgivning. Forsikringen beskytter revisor mot det rettslige erstatningsansvaret en revisor kan komme i ved utøvelse av yrket.

Mange gode grunner til å velge Revisorforeningens profesjonsansvarsforsikring

1. Markedsledende vilkår til veldig gunstige priser
2. To gjeninntetter av fem millioner kroner inkludert i forsikringen
3. Fordi Tryg er et forsikringsselskap registrert i Norge, er Revisorforeningens profesjonsansvarsforsikring del av garantiordningen for skadeforsikring – en sikkerhet for deg
4. Ekstra trygghet ved at ordningen er utviklet og kvalitetssikret i samarbeid mellom Revisorforeningen og Tryg forsikring
5. Forsikringen inkluderer fem års avviklingsforsikring dersom du bytter yrke eller skal gå av med pensjon
6. Revisorforeningen i ryggen ved utfordringer med f.eks. et skadeoppgjør
7. Valgfri forsikringssum fra fem til 25 millioner kroner

### Advokat frifunnet for uaktsom rådgivning

Advokat handlet ikke uaktsomt selv om rådgivningen bygde på feil faktum.

Les mer på [revisorforeningen.no](https://revisorforeningen.no)

### Europeiske standarder for bærekraftsrapportering klare

EU-kommisjonen har fått overlevert et omfattende forslag til standarder som dekker hele spekteret av bærekraftsspørsmål. Standardene vil fungere som forskrifter til det nylig vedtatte CSRD-direktivet, og vil bli obligatorisk for en rekke norske bedrifter fra 2024. Direktivet og de nye standardene (ESRS) vil bli obligatoriske for over 1700 av de største norske selskapene. Børsnotering og terskler for omsetning, balanse og antall ansatte vil bestemme hvilke som blir omfattet. 50 000 europeiske selskaper må gi mer detaljert informasjon om miljø, sosiale forhold og selskapsstyring. Det er også et krav at denne informasjonen skal være bekreftet av en uavhengig part. Revisorer er uavhengige av selskapene, og revisjonsbransjen har lenge jobbet for å få på plass et godt og enhetlig regelverk for rapportering.

Fagdirektør Kjersti Okstad Kirkeby i Revisorforeningen sier at også mindre foretak som ikke omfattes direkte, vil kunne berøres indirekte, enten fordi de er underleverandører til selskaper, eller er kunder i en finansinstitusjon som omfattes av regelverket.



– Ingen virksomheter kan stille seg likegyldig til dette. De som ikke tar dette innover seg, kan fort oppleve å være «out of business», sier hun.

Les mer på [revisorforeningen.no](https://revisorforeningen.no)

### Sanksjonene mot Russland – oppdatering

Siden invasjonen av Ukraina er det innført åtte sanksjonspakker mot Russland basert på sanksjonspakkene i EU. Den siste av disse trådte i kraft 28. oktober 2022.

Revisorer må særlig merke seg betydningen av frysbestemmelsene og følge med på endringer i listeførte personer. Disse reglene medfører at det ikke er anledning til å utføre lovfestet revisjon for et selskap som er kontrollert av en listeført person eller selskap.

Les mer på [revisorforeningen.no](https://revisorforeningen.no)

### IA-avtalen forlenges med to år

Regjeringen og partene i arbeidslivet er enige om å forlenge dagens IA-avtale med to år. Samtidig er det enighet om å forsterke innsatsen for å redusere sykefravær og frafall i arbeidslivet.



## Bisnode – temperaturmåler

[www.bisnode.no](https://www.bisnode.no)

	Siste måned	Nest siste måned	Endring	Sml. med 1 år tilbake	Endring
Konkurs	449	448	0,2 %	410	9,5 %
Tvangsavvikling	93	295	-68,5 %	125	-25,6 %
Nyregistreringer	23 631	21 721	8,8 %	26 121	-9,5 %
Antall anmerkninger	1 906 306	1 877 422	1,5 %	1 940 425	-1,8 %
– Personer m/anmerkninger	260 668	251 441	3,7 %	268 213	-2,8 %
– Foretak m/anmerkninger	62 576	62 731	-0,2 %	56 990	9,8 %

Siste måned= 20.10.-28.11 Nest siste måned 13.9.-19.10 1 år tilbake= 20.10.21- 28.11.21

Kilde: Bisnode

### Høring oversettelse av ISA 220 (revidert)

ISA 220 (revidert) utgjør en del av settet med kvalitetsstyringsstandarder, og samsvarer med Kvalitetsstyring for revisjonsforetak som utfører revisjon eller forenklet revisorkontroll av regnskaper, eller andre attestasjonsoppdrag eller beslektede tjenester (ISQM 1) og Oppdragskontroll (ISQM 2).

Revisjonskomiteen ber om at skriftlige kommentarer til formuleringer i forslaget, forholdet til norsk lovgivning, etc. sendes til [rb@revisorforeningen.no](mailto:rb@revisorforeningen.no) innen 15.01.2023.

Les mer på [revisorforeningen.no](https://revisorforeningen.no)

### Finanstilsynets utstederseminar 2022

Opptak og presentasjoner fra seminaret 10. november 2022 er tilgjengelig. Temaene er bl.a. oppfølging av foretakenes finansielle rapportering, revisjonsutvalg, foretakenes klimarapportering, Folketrygdfondets forventninger til selskapenes bærekraftsrapportering og praktiske erfaringer med markedsmissbruksforordningen (MAR).

Les mer på [revisorforeningen.no](https://revisorforeningen.no)

### Ikke fradrag for konsernbidrag til skattefritt selskap

Det er ikke fradragrett for konsernbidrag til et selskap som er fritatt for beskatning etter skatteloven § 2-32. Det er konklusjonen i en bindende forhåndsuttalelse fra Skattedirektoratet.

Les mer på [revisorforeningen.no](https://revisorforeningen.no)

### Utbytterestriksjoner ved tilskudd

Ønsker eierne å ta ut et utbytte, konsernbidrag eller lignende? Husk å sjekke om selskapet har mottatt tilskudd i ordninger med utbytterestriksjoner eller utbytteforbud.

[Les mer](#)

### Nye dokumentasjonsregler ved krav om nedsetting av formuesverdi på næringseiendom

Finansdepartementet har fastsatt dokumentasjonsregler som klargjør vilkåret «dokumentert omsetningsverdi» ved krav om nedsettelse av formuesverdi på næringseiendom.

Næringseiendom verdsettes som utgangspunkt til 75 prosent av eiendommens beregnede utleieverdi, jf. skatteloven § 4-10 syvende ledd. Skattyter kan imidlertid kreve at verdien settes ned til 75 prosent av «eiendommens dokumenterte omsetningsverdi». Dette kalles «sikkerhetsventilen».

Finansdepartementet fastsatte 28. november nye dokumentasjonskrav ved bruk av sikkerhetsventilen. Reglene er inntatt i [Finansdepartementets skatteforskrift \(FSFIN\) § 4-10-11](#).

Fra og med 2021 ble det innført regler i FSFIN § 4-10-10 som innebærer at en formuesverdi som er nedsatt ved bruk av sikkerhetsventilen kan brukes som grunnlag for å sette ned formuesverdien også de påfølgende fem årene. Dette gjøres ved at det beregnes en reduksjonsfaktor det første året (takst-året) som tilsvarende prosentvis avviket mellom formuesverdien fastsatt etter skatteetatens beregning og eiendommens dokumenterte omsetningsverdi. Denne reduksjonsfaktoren kan benyttes de påfølgende fem årene.

Hvis skatteetatens verdi f.eks. viser to millioner kroner og skattyters takst viser en omsetningsverdi på 1,7 millioner kroner, dvs. 15 % avvik, kan formuesverdien fastsatt etter skatteetatens satser også de etterfølgende fem årene settes ned med 15 %.

Etter disse fem årene må skattyter frembringe ny takst for å få satt ned formuesverdien.

### Rekordstor deltakelse på Fagdage 2022 – digital!

Hele 930 deltakere deltok 21. og 22. november på Fagdage 2022 – digital. Det er 170 deltakere mer enn på fjorårets arrangement, som også var digitalt. Før pandemien ble Fagdage avholdt fysisk i Oslo. Da deltok maks. 200 på konferansen, og deltakerne var i hovedsak fra nærrområdet.

– På den digitale konferansen er deltakerne representert fra hele landet. Det harmonerer godt med



*For å lykkes med en digital konferanse er det avgjørende med teknisk kompetanse og utstyr. Vi takker for godt samarbeid med Captio AS som har hatt ansvar for den tekniske gjennomføringen av Fagdage 2022 – digital.*

Revisorforeningen som landsdekkende medlemsorganisasjon og Miljøfyrtårn, sier Ellen Graham, kurs- og forlagssjef i Revisorforeningen.

Fagdage 2023 – digital vil finne sted 20. og 21. november 2023. Hold av datoene allerede nå, oppfordrer Ellen. Fagdage inngår i kursabonnementet [ReKomp](#), men konferansen er åpen for alle, på lik linje med alle Revisorforeningens [kurs](#).



# Vi gratulerer prisvinnerne!

## Artikkelprisen 2022 til Mamelund

Årets artikkelpris er tildelt statsautorisert revisor Erik Mamelund for artiklene Revisjon av usikre estimater (Revisjon og Regnskap 7/2021), Profesjonelt skjønn og profesjonell skepsis (Revisjon og Regnskap 8/2021), Tid for neste store skritt (Revisjon og Regnskap 2/2022) og Revisjonsutvalg og bærekraftsrapportering (Revisjon og Regnskap 6/2022).

Priskomiteen har bestått av statsautorisert revisor Rita Granlund (AIF Depository – Permian), statsautorisert revisor Terje Tvedt (BDO) og professor Tonny Stenheim (Universitetet i Sørøst-Norge).

### Begrunnelse for tildelingen:

Med hele fire artikler som dekker flere fagområder, deler forfatteren sine erfaringer og kompetanse på temaer som er aktuelle for revisors profesjonsutøvelse og næringslivet for øvrig. Forfatteren evner å bruke teori og forskningslitteratur sammen med egne erfaringer på en måte som gjør artiklene relevante for både praktikere og akademikere. Artiklene holder faglig høy kvalitet, er godt skrevet med god struktur, og forfatteren setter søkelyset på en rekke utfordringer og mulige tiltak innenfor tidsriktige temaer.

## Foreleserpris Fagdagene 2021 til Ofstad og Lorentzen

Pris for beste forelesere på Fagdagene 2021 er tildelt advokatene Ingjer Ofstad og Trine Agathe Lorentzen, BDO, for kurset Generasjonsskifte, ny arvelov og fremtidsfullmakter. Ingjer Ofstad er partner og regionleder i BDO Advokater i Trondheim. Trine Agathe Lorentzen er partner i BDO, region Østfold/Follo.

## Foreleserpris DnR-konferansen 2022 til Tone Nordvik Berntzen

Pris for beste foreleser på DnR-konferansen 2022 er tildelt statsautorisert revisor og autorisert regnskapsfører Tone



**FORNØYDE PRISVINNERE:** Ingjer Ofstad (fra venstre), Erik Mamelund og Trine Agathe Lorentzen.



**Tone Nordvik Berntzen** fikk prisen for beste forelesning på DnR-konferansen 2022. Her avbildet med adm. direktør Karen Kvalevåg i Revisorforeningen.

Nordvik Berntzen, Myrdahl og Sveen, for kurset Grunnopplæring – bruk av vesentlighetsgrenser. Myrdahl og Sveen på Strømmen er assosiert medlem i Revisorgruppen, der Tone Nordvik Berntzen er leder i Revisorgruppens Fagutvalg. Hun er blitt tildelt denne foreleserprisen en gang tidligere. Det var på DnR-konferansen 2015 for kurset Kontantsalg – mer enn kassaruller?

Resultatene er basert på evalueringer fra kursdeltakerne om innhold, presentasjon, kursdokumentasjon og utbytte.

## Oversikt over og tilgang til dine eKurs i år

Våre eKurs er svært populære, og nå har vi samlet [dine eKurs fra Revisorforeningen](#) i en ny fane under «Min kursplanlegger». Oversikten gir deg mulighet til å se dine eKurs til og med 31. desember. Tjenesten er tilgjengelig for våre påloggede medlemmer og ReKomp-abonnenter.





Medlemsundersøkelsen:

# – Vi lytter til medlemmene våre

Over 1400 av Revisorforeningens medlemmer har svart på årets medlemsundersøkelse. Foreningen får gode tilbakemeldinger om kurs, tidsskrift og veiledningstjenesten, men også konkrete innspill om hvordan foreningen kan bli enda bedre.



Kommunikasjons- og strategidirektør  
**Cathrine Torp**  
Revisorforeningen

Medlemsundersøkelsen viser at Revisorforeningens medlemmer overordnet er tilfreds med arbeidet foreningen gjør. Andelen tilfredse eller svært tilfredse medlemmer har økt fra 60 prosent i 2021 til 63 prosent i 2022, mens svært få er utilfredse med arbeidet foreningen legger ned. Samtlige oppgaver i formålsparagrafen oppleves som viktige av over 90 prosent av medlemmene.

## Medlemmene er godt fornøyde med de tjenestene de bruker mest

Under to av ti savner noe fra Revisorforeningen, og de tilbudene som benyttes mest, er tidsskriftet Revisjon og Regnskap, kurs og veiledningstjenesten – kjerneleveransene fra Revisorforeningen.

**«Samtlige oppgaver i formålsparagrafen oppleves som viktige av over 90 % av medlemmene»**

– Det er fint å se at medlemmene overordnet gir toppkarakter på de tjenestene de bruker mest, veiledningstjenesten får åtte av ti. Det er høyt, sier



– Det er viktig for meg at vi utvikler oss og tilbudet vårt i henhold til innspillene vi får, sier adm. direktør Karen Kvalevåg i Revisorforeningen (fotograf: Sverre Chr. Jarild).

Karen Kvalevåg, administrerende direktør i Revisorforeningen.

Ved sammenligning av hvor viktig og hvor fornøyd medlemmene er med tjenestene til foreningen, ser vi at det er behov for å se nærmere på enkelte områder.

– Vi ser at det er størst differanse mellom viktighet og opplevd fornøydhet (ett poeng) innen *påvirkning av rammevilkår*. Her må vi søke mer informasjon og flere kvalitative tilbakemeldinger for å sikre at vi forstår behovet. Det inkluderer å avdekke hvorvidt

dette i noen eller stor grad skyldes at vi ikke kommuniserer godt nok eller om arbeidet vårt må justeres i omfang og virkemidler. Basert på resultatene vil vi utarbeide en handlingsplan, fortsetter Kvalevåg.

**Digitalisering** kommer også opp som stadig viktigere. Basert både på medlemsundersøkelsen og diskusjonen i styret, vil foreningen analysere medlemmenes behov, vurdere Ressursgruppen for digitalisering, utarbeide mål for foreningens bidrag og lage en plan for veien videre.

– Vi er opptatt av å lytte til medlemmene våre! Det er viktig for meg at vi utvikler oss og tilbudet vårt i henhold til innspillene vi får, sier Kvalevåg.

## Foreningens viktigste fordeler

Nær ni av ti av Revisorforeningens medlemmer oppgir at den viktigste fordelen ved å være medlem i foreningen er å holde seg faglig oppdatert. Videre peker medlemmene på tilgang til faglig veiledning og fagtidsskriftet Revisjon og Regnskap, samt det å være en del av fellesskapet i et viktig yrke som sentrale fordeler.

– En av Revisorforeningens viktigste oppgaver er å holde medlemmene våre oppdatert på faglige utfordringer de møter i hverdagen. Vi er derfor glade for å se at de oppfatter oss som en viktig partner på dette området. I til-

legg synes jeg det er spesielt gledelig at mange ser verdien av å være del av fellesskapet i et viktig yrke, sier Kvalevåg.

Å arbeide for faglig høy kompetanse og etisk standard blant medlemmene er viktig for Revisorforeningen. I tillegg jobber foreningen daglig med at revisors tjenester og kompetanse skal anerkjennes for å ha høy kvalitet og være relevant for sentrale brukergrupper.

– I tillegg skal vi fortsette å arbeide for et godt omdømme for bransjen og sørge for at revisorer har gode og hensiktsmessige rammebetingelser, utdyper Kvalevåg.

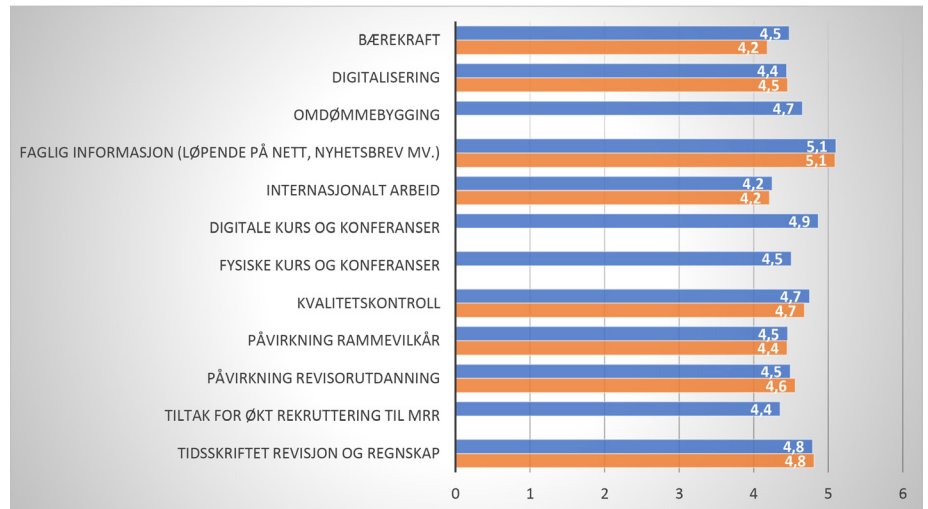
### Mange innspill om kurs

Hvordan Revisorforeningens kurs gjennomføres, opptar mange av våre medlemmer. Samtidig ser vi at det er ulike meninger om hvordan foreningen bør gjennomføre kursene fremover. Andelen som ønsker fysiske eller digitale kurs, eventuelt en kombinasjon av de to, er nokså lik. En klar trend er imidlertid at medlemmene ønsker en kurskalender som annonseres tidligere på året enn det som var tilfellet i år, slik at høsten kan planlegges bedre for medlemmene.

– Vi ser en tydelig trend om at medlemmene våre ønsker fysiske kurs rundt om i landet utover DnR-konferansen. Samtidig har vi over tid sett synkende antall deltagere på fysiske kurs, så vi må finne den riktige balansen. Det er viktig for oss å tilpasse oss en digital hverdag og tilby kurs digitalt som de kan gjennomføre når det passer, forteller Kvalevåg, og legger til:

– Korte, grunnleggende kurs tror vi egner seg godt til å gjennomføres digitalt. For «tyngre» temaer som krever lengre tid å komme gjennom, mener vi fysiske kurs gir best utbytte. Det gir i tillegg ikke bare faglig inspirasjon, men også muligheten til å treffe andre revisorer i en sosial sammenheng og for å diskutere faglige problemstillinger.

## Økt tilfredshet med Revisorforeningens arbeid



Blå skrift= 2022 Rød skrift= 2020

### Tidsskriftet Revisjon og Regnskap er populært

Seks av ti blar igjennom hver utgave av Revisjon og Regnskap, og fire av ti bruker Revisjon og Regnskap til oppslag. Tidsskriftet engasjerer, med hele 131 kommentarer. Mange savner den fysiske papirutgaven, ti vil ha kortere saker, ni synes det er bra akkurat slik det er, og en del vil ha lengre og mer dyptpløyende saker. En del savner flere saker fra revisjon av små og mellomstore bedrifter, og bedre muligheter for søk og filtrering i artikkelarkivet.

**«Andelen tilfredse eller svært tilfredse medlemmer har økt fra 60 til 63 prosent!»**

– Vi skal se på dette, sier redaktør Alf Asklund, men minner om at en av grunnene til at vi har færre artikler om SMB-revisjon, er at det er vanskelig å få forfattere til disse.

### Flere etterlyser økt synlighet

I det siste åpne kommentarfeltet ba vi om andre innspill.

– Der fikk vi 41 kommentarer om forslag om vår samfunnsmessige posisjon. Flere etterlyser økt synlighet i

media og overfor Finanstilsynet og Finansdepartementet. Det er også flere som påpeker at Revisorforeningens stemme må bli hørt i næringslivet og politikken, og at vi bør tørre å bruke den i større grad, sier Kvalevåg.

Vi har også fått mange faglige innspill på en del ulike forhold, deriblant MRR, økt søkelys på offentlig revisjon, frister, for og imot å revidere bærekraftsrapporter o.l.

– Vi fikk over 450 fritekst tilbakemeldinger som vi har analysert og sortert. Tusen takk alle medlemmer for at dere har tatt dere tid og engasjert dere så mye i å gjøre oss bedre. Våre planer for 2023 vil bygge på disse resultatene for å sørge for at vi møter medlemmenes forventninger enda bedre fremover, konkluderer Kvalevåg.



## Om ofte stilte spørsmål

I denne spalten gjengis utvalgte spørsmål som er kommet til Revisorforeningens henvendelsessystem. Revisorforeningen har etter beste evne avgitt svar basert på de konkrete saksforhold, men påtar seg ikke rettslig ansvar for riktigheten, fullstendigheten eller anvendeligheten av de svar som er gjengitt.

### Reelle rettighetshavere i foreninger, sameier og borettslag

**Kategori:** revisjon, hvitvasking

**Spørsmål:** Hvilke regler gjelder for identifikasjon av reelle rettighetshavere i henholdsvis foreninger, sameier og borettslag etter hvitvaskingslovgivningen?

**Svar:** Det må vurderes konkret om det er reelle rettighetshavere i foreningen/sameiet/borettslaget, men normalt vil foreninger/sameier/borettslag ikke ha reelle rettighetshavere.

For å avgjøre om det finnes reelle rettighetshavere, må du vurdere om det finnes fysiske personer «som i siste instans kontrollerer kunden» eller «som en transaksjon eller aktivitet gjennomføres på vegne av» (jf. [hvitvaskingsloven § 2 e](#)). Nærmere identifisering av eventuelle reelle rettighetshavere gjøres etter [hvitvaskingsloven § 14](#), hvor disse alternativene i enkelte tilfeller vil kunne være aktuelle i foreninger/sameier/borettslag:

- på grunn av medlemskap/sameieandel/borettslagsandel kontrollerer mer enn 25 prosent av det totale antallet stemmer i sammenslutningen
- har rett til å utpeke eller avsette mer enn halvparten av sammenslutningens styremedlemmer eller tilsvarende
- på grunn av avtale med medlemmer, sammenslutningen, vedtekter eller tilsvarende, kan utøve kontroll i samsvar med punktene over
- på annen måte utøver kontroll over sammenslutningen

Hvis det konkluderes med at foreningen/sameiet/borettslaget ikke har reelle rettighetshavere, gjelder denne bestemmelsen i hvitvaskingsloven § 13 (3):

«Dersom rapporteringspliktige etter å ha gjennomført alle rimelige tiltak enten mener det ikke finnes en reell rettighetshaver, eller mener det er tvil om at den eller de personene som er identifisert, er reelle rettighetshavere, kan opplysninger om styret og daglig leder eller tilsvarende innhentes, forutsatt at det ikke er mistanke om hvitvasking eller terrorfinansiering. Det skal dokumenteres hva som er gjort for å identifisere reelle rettighetshavere.»

Det skal da innhentes tilsvarende opplysninger om alle styremedlemmene og daglig leder som for reelle rettighetshavere. Det er normalt tilstrekkelig å innhente opplysninger om navn, fødselsdato og adresse (opplysninger som entydig identifiserer). Ved konkret tvil om identiteten, må det imidlertid gjøres mer.

Identiteten til den som handler på vegne av kunden i forhold til revisjonsoppdraget, identifiseres, bekreftes og dokumenteres på vanlig måte.

### Fisjon – krav til kapitalforhøyelsen i overtakende selskap

**Kategori:** skatt, foretaksrett

**Spørsmål:** Nina og Therese eier Bærekraftig AS med 50 % hver. De ønsker å skille lag og planlegger en fisjon ved at Therese etablerer et nytt selskap mens Nina blir eneieier i Bærekraftig AS. Aksjekapitalen i selskapet er 200 000 kroner. Er det krav om at aksjekapitalen i hver av selskapene etter fisjonen er 100 000 kroner?

**Svar:** Nei. Av [skatteloven § 11-8 \(1\)](#) følger at ved fisjon skal nominell og innbetalt kapital fordeles i samme forhold som nettoverdien mellom selskapene. Det innebærer at aksjekapitalen i

AS Bærekraft settes ned med 100 000 kroner.

Uttrykket «fordeles» kan gi inntrykk av at bestemmelsen også gir føringer for aksjekapitalen i overtakende selskap. Det er ikke tilfelle, og er avklart ved en [prinsipputtalelse fra Skattedirektoratet av 31. januar 2012](#) hvor blant annet følgende fremkommer:

«Bestemmelsen omhandler ikke direkte spørsmålet om hvilke krav som må stilles til kapitalforhøyelsen i det overtakende selskap. Sentralt for spørsmålet om skattefrihet står likevel kravet til skatterettslig kontinuitet. Hvilke krav som må stilles for at kontinuitetskravet skal være oppfylt vil være avhengig av om utfisjonerings skjer til et nystiftet eller eksisterende selskap.»

«Når de overtakende selskaper er nystiftede, kan det ikke ut fra kontinuitetsvilkåret ved fisjon stilles krav til at nominell aksjekapital i de overtakende selskaper må bygge på forholdet mellom de virkelige verdier som tilføres selskapene. Det kan heller ikke stilles krav til at samlet kapitalforhøyelse i de overtakende selskaper skal tilsvare kapitalnedsettelsen i det overdragende selskap.»

Det bestemmelsen regulerer, er at nedsettelsen av aksjekapital i det overdragende selskapet må gjennomføres basert på selskapets virkelige verdi og virkelig verdi av det utfisjonerte. For å sikre eier- og verdikontinuitet må hver av eierne etter fisjonen ha fått 50 % av verdiene i det overdragende selskapet.